.

Vaatler ve Tuzaklar: Atriyal Fibrilasyonun Öz Yönetiminde Sohbet Tabanlı Yapay Zekaya İlişkin Hasta Deneyimleri

Dr. Hüseyin Emre Cebeci, Prof. Dr. Mevlüt Serdar Kuyumcu

Vaatler ve Tuzaklar: Atriyal Fibrilasyonun Öz Yönetiminde Sohbet Tabanlı Yapay Zekaya İlişkin Hasta Deneyimleri

Orjinal Başlık: Promises and pitfalls: patient experiences of conversational AI for atrial fibrillation self-management

Hazırlayan: Dr. Hüseyin Emre Cebeci, Prof. Dr. Mevlüt Serdar Kuyumcu

Süleyman Demirel Üniversitesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye

Yazarlar: C Choy[1], A Zeng[1], E O'Hagan[1], R Trivedi[1], T Shaw[1], C Chow[1], L Laranjo[1]

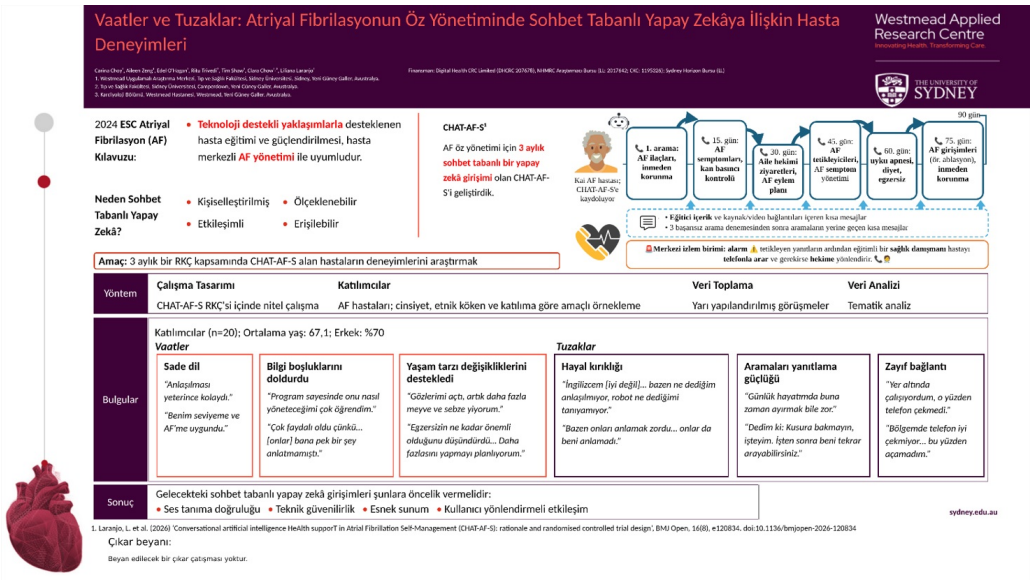
[1]*Sidney Üniversitesi, Sidney, Avustralya*

Erişim Linki: https://esc365.escardio.org/presentation/335910

Arka Plan ve Amaç

Sohbet tabanlı yapay zeka, insan benzeri diyaloglar aracılığıyla hastaların öz yönetimini (hastanın hastalığını kendi kendine yönetmesini) destekleme konusunda belirgin bir potansiyele sahiptir. Güncel Avrupa Kardiyoloji Derneği (ESC) kılavuzları, teknoloji destekli hasta eğitimini ve hastanın güçlendirilmesini, hasta merkezli atriyal fibrilasyon (AF) yönetiminin temel taşları olarak vurgulamaktadır. Bu teknolojiye yönelik ilginin artmasına karşın, AF öz yönetiminde yapay zeka tabanlı girişimlere ilişkin hasta deneyimleri hala yeterince anlaşılmamıştır.

Bu çalışmada üç aylık bir randomize kontrollü çalışma (RKÇ) kapsamında, AF öz yönetimine yönelik sohbet tabanlı bir yapay zeka girişimi alan hastaların deneyimlerini araştırma amaçlanmıştır.

Yöntemler

Bu nitel çalışma, AF öz yönetimine yönelik sesli sohbet tabanlı bir yapay zeka girişimini değerlendiren bir RKÇ olan CHAT-AF-S (**C**onversational **HeA**lth suppor**T** in **A**trial **F**ibrillation **S**elf-Management; Atriyal Fibrilasyon Öz Yönetiminde Sohbet Tabanlı Sağlık Desteği) programı içinde yürütülmüştür. Girişim, tamamen otomatik altı sohbet tabanlı yapay zeka telefon görüşmesinden (24 saat arayla yapılan üç başarısız arama denemesinin ardından ise kısa mesajlardan) oluşmuş ve ilaçlar ile risk faktörü kontrolüne odaklanan eğitici kısa mesajlarla desteklenmiştir. Her görüşme yaklaşık beş dakika sürmüş; hasta semptomlarının, ilaç kullanımına ilişkin özgüvenin ve diğer klinik gereksinimlerin değerlendirilmesini içermiştir. Alarm niteliğindeki yanıtlar, çalışma ekibinin hastayı telefonla aramasını ve gerektiğinde durumun bir klinisyene iletilmesini tetiklemiştir. Girişim kolundaki AF hastalarından amaçlı örnekleme ile seçilen bir grup, yarı yapılandırılmış görüşmelere katılmıştır. Görüşmeler ses kaydına alınmış, kelimesi kelimesine yazıya dökülmüş ve tematik analiz ile çözümlenmiştir.

Bulgular

Yirmi görüşme gerçekleştirilmiştir (ortalama yaş 67,1 yıl, SS 7,0; %70 erkek). Ilgili iki tema belirlendi:

1. Erişilebilir ve anlaşılır bilgi sunumu: Program, hastaların sağlık okuryazarlığına uygun, sade bir dille bilgi sunması ve sağlık hizmeti süreci boyunca parçalı iletişimin bıraktığı boşlukları doldurması nedeniyle değerli bulundu. Katılımcılar, programın anlamlı yaşam tarzı değişikliklerini desteklediğini ve mevcut bilgilerini pekiştirerek AF öz yönetimindeki özgüvenlerini artırdığını bildirdi.

2. Etkileşim ve katılım güçlükleri: Teknik sınırlılıklar, özellikle sözlü yanıtların doğru tanınamaması, hayal kırıklığına yol açtı ve katılımı aksattı; zayıf bağlantı ise düzenli katılımı daha da kısıtladı. Görüşme saatleri hastaların belirttiği tercihlere göre ayarlanmış olmasına karşın, günlük programı yoğun ya da öngörülemez olan hastalar aramaları yanıtlamakta yine de güçlük çektiklerini bildirdi.

Sonuçlar ve Değerlendirme

Hastaların sohbet tabanlı yapay zeka ile etkileşimi, girişimin dayandığı teknolojinin kullanılabilirliği ve güvenilirliği ile yakından ilişkilidir. Yapay zeka tabanlı araçlar sağlık hizmetlerinde daha yaygın biçimde benimsendikçe, gelecekteki programların erişilebilirliğe, kullanım kolaylığına ve teknik sağlamlığa öncelik vermesi gerekmektedir. Bu etkenlerin ele alınması, ölçeklenebilir bir uygulamanın sağlanması ve yapay zeka destekli öz yönetimin klinik potansiyelinin tam olarak hayata geçirilmesi için kritik öneme sahip olacaktır.